

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

19. juuli 2012*

Apellatsioonkaebus — Kaubanduspoliitika — Dumping — Hiinast pärit glüfosaadi import — Määrus (EÜ) nr 384/96 — Artikli 2 lõike 7 punktid b ja c — Turumajanduse tingimustes tegutseva ettevõtja staatus — Mõiste „riigi märkimisväärne sekkumine” artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande tähenduses — Riiki esindav aktsionär, kellel on de facto kontroll tootja aktsionäride üldkoosolekul — Sellise kontrolli samastamine „märkimisväärse sekkumisega” — Ekspordilepingute viseerimise mehhanismi hindamine — Kohtuliku kontrolli piirid — Esitatud tõendite hindamine

Kohtuasjas C-337/09 P,

mille ese on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 18. augustil 2009 esitatud apellatsioonkaebus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindaja: J.-P. Hix, keda abistas *Rechtsanwalt* G. Berrisch,

apellant,

teised menetlusosalised:

Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group Co. Ltd, asukoht Jiande City (Hiina), esindajad: advokaat D. Horovitz, hiljem advokaadid F. Graafsma, J. Cornelis ja A. Woolich, *dikigoros* K. Adamantopoulos ja *barrister* D. Moulis,

hageja esimeses kohtuastmes

Euroopa Komisjon, esindajad: T. Scharf, N. Khan ning K. Talabér-Ritz,

Association des utilisateurs et distributeurs de l'agrochimie européenne (Audace), esindaja: J. Flynn, *QC*,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, J. Malenovský ja M. Safjan, kohtunikud G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič (ettekandja), A. Arabadjiev, C. Toader ja J.-J. Kasel,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikus menetluses ja 29. novembri 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

olles 19. jaanuari 2012. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Apellatsioonkaebuses palub Euroopa Liidu Nõukogu tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 17. juuni 2009. aasta otsuse kohtuasjas T-498/04: Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group vs. nõukogu (EKL 2009, lk II-1969, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega kohus tühistas nõukogu 24. septembri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1683/2004 lõpliku dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise kohta Hiina Rahvavabariigist pärineva glüfosaadi impordi suhtes (ELT L 303, lk 1, edaspidi „vaidlusalune määrus”) artikli 1 Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group Co. Ltd-d (edaspidi „Xinanchem”) käsitlevas osas.

Õiguslik raamistik

- 2 Dumpingu kindlaksmääramiseks näevad nõukogu 22. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 384/96 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (EÜT 1996, L 56, lk 1; ELT eriväljaanne 11/10, lk 45), mida on muudetud nõukogu 8. märtsi 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 461/2004 (ELT L 77, lk 12; edaspidi „algmäärus”), artikli 2 lõiked 1–6 ette nn „normaalväärtuse” summa määramise meetodit puudutavad üldeeskirjad.
- 3 Algmääruse artikli 2 lõike 7 punkt a näeb ette erieeskirja selle normaalväärtuse kindlaksmääramise meetodi jaoks mitteturumajanduslikest riikidest pärineva impordi puhul. Nende riikide puhul määratakse see üldreeglina kindlaks kolmandas turumajandusriigis kehtiva hinna või arvestusliku väärtuse alusel (nn „võrdlusriigi” meetod).
- 4 Algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti b kohaselt kohaldatakse selle artikli lõigetes 1–6 toodud üldeeskirju siiski teatud mitteturumajanduslikele riikidele, kelle hulgas on Hiina Rahvavabariik, kui ühe või mitme dumpinguvastase uurimisega hõlmatud tootja nõuetekohaselt põhjendatud nõuete alusel on näidatud, et selle tootja või nende tootjate osas toimub vaatlusaluse samasuguse toote valmistamine ja müük turumajanduse tingimustes.
- 5 Algmääruse artikli 2 lõike 7 punktis c on täpsustatud kriteeriumid ja menetlused, mis võimaldavad kindlaks määrata, kas turumajanduse tingimused on täidetud. See säte näeb ette:

„[Lõike 7] [p]unkti b kohane nõue peab olema kirjalik ja sisaldama piisavat tõendusmaterjali selle kohta, et tootja tegutseb turumajanduse tingimustes, mis tähendab, et:

- äriühingud teevad otsused hindade, kulude ja sisendite, sh näiteks toorainete, tehnoloogia- ja tööjõukulude, toodangu, müügi ja investeeringute kohta vastusena turul pakkumise ja nõudmise osas toimuvale ilma riigi märkimisväärse sellekohase sekkumiseta ning et kulutused tähtsamatele sisenditele peegeldavad turuväärtusi,
- äriühingutel on üks selge peamiste raamatupidamisdokumentide kogum, mida auditeeritakse sõltumatult kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega ning kohaldatakse kõikidel eesmärkidel,
- äriühingute tootmiskulusid ja finantsseisundit ei moonuta oluliselt endine mitteturumajanduslik süsteem eelkõige varade amortisatsiooni, muude mahakandmiste, vahetuskaubanduse ja võlgade hüvitamiseks tehtavate maksete näol,

— asjaomaste äriühingute suhtes kohaldatakse pankroti- ja asjaõigusakte, mis tagavad äriühingute tegevuse õiguskindluse ja stabiilsuse,

ja

— kursside ümberarvestust teostatakse turukursside alusel.

[...]”.

6 Algmääruse artikli 2 lõike 7 punktides b ja c toodud sätted viidi sellesse määrusesse nõukogu 27. aprilli 1998. aasta määruse (EÜ) nr 905/98, millega muudetakse määrust nr 384/96 (EÜT L 128, lk 18; ELT eriväljaanne 11/10, lk 111), artikliga 1. Enne seda muudatust arvutati mitteturumajanduslikest riikidest pärineva impordi normaalväärtus alati võrdlusriigi meetodi kohaselt. Määruse nr 905/98 põhjendusest 5 ilmneb, et see muudatus tehti eesmärgiga „võtta arvesse Venemaa ja Hiina Rahvavabariigi muutunud majandusolusid”. Sama määruse põhjenduses 4 on selle kohta märgitud, et „Venemaal ja Hiina Rahvavabariigis aset leidvad reformid on nende majandust põhjalikult muutnud ning viinud turumajanduse tingimustes tegutsevate äriühingute tekkeni”, ja et „selle tulemusena ei valitse kummaski riigis enam majandusolud, mis tingisid võrdlusriigi meetodi kasutamise”.

7 Algmääruse artikkel 9 käsitleb lõplike tollimaksude kehtestamist ning menetluse lõpetamist ilma meetmeid võtmata. Selle artikli lõikes 5 on sätestatud:

„Dumpinguvastane tollimaks kehtestatakse igal üksikjuhul asjakohases ulatuses diskrimineerimisvabal alusel sellise toote impordi suhtes kõigist allikatest, millega seoses on avastatud, et nende suhtes on kohaldatud dumpingut ja et need on põhjustanud kahju [...]. Tollimaksu kehtestavas määruses täpsustatakse tollimaks iga asjaomase tarnija jaoks või, kui see on raskendatud ning üldiselt siis, kui kohaldatakse artikli 2 lõike 7 punkti a, iga asjaomase tarniva riigi jaoks.

Kui kohaldatakse artikli 2 lõike 7 punkti a, määratakse individuaalne tollimaks siiski eksportijatele, kes on võimelised nõuetekohaselt põhjendatud nõuete alusel näitama, et:

- a) täielikult või osaliselt välisomandis olevate äriühingute või ühissettevõtete puhul on nad vabad kapitali ja kasumit kodumaale tagasi tooma;
- b) ekspordihinnad ja -kogused ning müügitingimused on vabalt määratud;
- c) enamusosalus kuulub eraisikutele. [Juhatusse] kuuluvad või juhtival positsioonil olevad riigiametnikud moodustavad vähemuse või tuleb näidata, et sellest hoolimata on äriühing riiklikust sekkumisest piisavalt sõltumatu;
- d) kursside ümberarvestus toimub turukursside alusel; ja
- e) riiklik sekkumine ei võimalda meetmetest kõrvalehoidmist, kui üksikeksportijatele määratakse erinevad tollimaksumäärad.” [täpsustatud tõlge]

Vaidluse taust

8 Xinanchem on Hiina õiguse alusel asutatud äriühing, mis on noteeritud Shanghai (Hiina) börsil; see äriühing toodab ja müüb Hiinas ja ülemaailmsel turul eelkõige glüfosaati, mis on põllumajandustootjate poolt kogu maailmas laialdaselt kasutatav põhiline keemiline herbitsiid.

- 9 Nõukogu kehtestas 16. veebruari 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 368/98 (EÜT L 47, lk 1) Hiinast pärit glüfosaadi impordile lõpliku dumpinguvastase tollimaksu. Seda määrust on muudetud nõukogu 22. mai 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 1086/2000 (EÜT L 124, lk 1) ja 28. jaanuari 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 163/2002 (EÜT L 30, lk 1).
- 10 Pärast seda, kui oli avaldatud teade Hiina Rahvavabariigist pärineva glüfosaadi impordi suhtes rakendatud dumpinguvastaste meetmete kehtivuse eelseisva lõppemise kohta (EÜT C 120, lk 3), sai Euroopa Ühenduste Komisjon 18. novembril 2002 Euroopa Glüfosaadiliidult (European Glyphosate Association (edaspidi „EGA”)) taotluse nende meetmete läbivaatamise kohta vastavalt algmääruse artikli 11 lõikele 2. Komisjon avaldas 15. veebruaril 2003 vastavalt algmääruse artikli 11 lõigetele 2 ja 3 teate vahepealse läbivaatamise ning Hiina Rahvavabariigist pärineva glüfosaadi impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete aegumise läbivaatamise algatamise kohta (ELT C 36, lk 18).
- 11 Pärast uurimise algatamist esitas Xinanchem 4. aprillil 2003 komisjonile täidetult turumajanduse tingimustes tegutseva ettevõtja seisundit (edaspidi „TME seisund”) taotlevatele tootjatele mõeldud küsimustiku, et komisjon tunnustaks tema seda seisundit algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti b alusel. Peale selle esitas see äriühing komisjonile 30. aprillil 2003 täidetult Hiinas asutatud glüfosaati eksportivatele tootjatele mõeldud küsimustiku. Hiljem vastas ta selle institutsiooni mitmele lisainformatsiooni nõudele ning vastas EGA märkustele, milles viimane vaidles vastu Xinanchemi selle seisundi tunnustamisele. Komisjoni korraldas 2.–4. septembril 2003 kontrolli selle äriühingu asukohas.
- 12 5. detsembril 2003 teavitas komisjon Xinanchemi oma kavatsusest jätta tema TME seisundi tunnustamise taotlus rahuldamata. See äriühing esitas oma märkused selle teatise kohta 16. ja 23. detsembril 2003. Komisjon kinnitas oma 6. aprillil 2004. aasta kirjas, et ta keeldub selle äriühingu TME seisundi tunnustamisest. Komisjon teavitas teda 7. aprillil 2004 olulistest faktidest ja kaalutlustest, mille alusel ta kavatses soovitada lõplike dumpinguvastaste meetmete kehtestamist. Xinanchem esitas oma märkused selle teatise kohta 19. aprillil 2004.
- 13 Komisjoni ettepanekul võttis nõukogu 24. septembril 2004 vastu vaidlusaluse määruse. Mis puudutab Xinanchemi TME seisundi tunnustamise taotlust, siis selle määruse põhjendused 13–17 näevad ette järgmist:
- „13) Kuigi äriühingu enamusaktsiad kuulusid eraisikutele, leiti, et äriühing on riigi kontrolli all riigi omandis mitteolevate aktsiate hajususe tõttu ning selle tõttu, et riigile kuulub suurim aktsiapakk. Lisaks nimetatakse [juhatus] riiki esindavate aktsionäride poolt ning enamik [juhatusel liikmeid] on riigiametnikud või riigi osalusega äriühingute ametnikud. Seetõttu otsustati, et äriühing on märkimisväärselt riigi kontrolli ja mõju all.
- 14) Lisaks tehti kindlaks, et Hiina Rahvavabariigi valitsus oli andnud Hiina metalli-, mineraalide ja kemikaalide importijate ja eksportijate kaubanduskojale (China Chamber of Commerce Metals, Minerals & Chemicals Importers and Exporters, CCCMC) õiguse [viseerida] lepinguid ja kontrollida ekspordihindu tollivormistuse jaoks. See süsteem võimaldas kehtestada glüfosaadi ekspordile miinimumhinna ja lubada CCCMC-l keelata eksport, mis ei järginud neid hindu.
- 15) Pärast nõuandekomiteega konsulteerimist otsustati Xinanchemi puhul mitte [tunnustada TME seisundit], kuna äriühing ei vastanud kõigile algmääruse artikli 2 lõike 7 punktis c sätestatud tingimustele.
- 16) Kuna Xinanchemile ei antud [TME seisundit], taotles äriühing individuaalset kohtlemist, st individuaalse dumpingumarginaali kindlaksmääramist tema individuaalsete ekspordihindade alusel. Komisjon kontrollis [...], kas äriühing oli oma ekspordihindade määramisel [nü tegelikult kui ka õiguslikult] riigist vajalikul määral sõltumatu.

- 17) Selles suhtes tehti kindlaks, et Xinanchem oli kõnealuse toote ekspordihindade määramisel märkimisväärse riigi kontrolli all, nagu põhjenduses 14 on kirjeldatud. Seetõttu jõuti järeldusele, et Xinanchem ei vasta individuaalseks kohtlemiseks vajalikele nõuetele, nagu on sätestatud algmääruse artikli 9 lõikes 5.” [täpsustatud tõlge]
- 14 Kuna TME seisundi tunnustamise taotlus jäeti rahuldamata, määrati normaalväärtus kooskõlas algmääruse artikli 2 lõike 7 punktiga a kindlaks kolmanda turumajandusriigi, st Brasiilia Liitvabariigi tootjatelt saadud andmete põhjal. Seega kehtestati vaidlusaluse määruse artikliga 1 Hiinast pärit glüfosaadile lõplik dumpinguvastane tollimaks 29,9%.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 15 Xinanchem esitas vaidlusaluse määruse tühistamiseks teda puudutavas osas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtusse 23. detsembril 2004. Üldkohtus toimunud menetlusse astusid esiteks Association des utilisateurs et distributeurs de l'agrochimie européenne (edaspidi „Audace”) selle äriühingu nõuete toetuseks ja teiseks komisjon nõukogu nõuete toetuseks.
- 16 Vaidlustatud kohtuotsuses nõustus Üldkohus Xinanchemi esimese väitega, et Euroopa Liidu institutsioonide keeldumine tunnustada tema TME seisundit rikkus algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimest taanet. Seetõttu tühistas kohus vaidlusaluse määruse artikli 1 seda äriühingut puudutavas osas, hindamata teisi väiteid, mida äriühing oma hagi toetuseks esitas.
- 17 Esiteks tões Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 38 ja 39, et vaidlust ei ole selles, et Xinanchemi TME seisundi tunnustamisest keelduti ainult sel põhjusel, et ei ole tõendatud, et ta täidab algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimeses taandes seatud kriteeriumi. Kohus lisas, et komisjon asus nimelt seisukohale, et selle sätte teises kuni viiendas taandes loetletud ülejäänud tingimused on täidetud, ja et ta ei olnud ka esitanud ühtegi vastuväidet seoses selle sätte esimese taande viimase tingimusega, mille kohaselt kulutused tähtsamatele sisenditele peavad peegeldama turuväärtusi.
- 18 Seejärel hindas Üldkohus analüüsi esimeses osas, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 43–109, väiteid vaidlusaluse määruse põhjenduses 13 esitatud keeldumispõhjuste kohta, eelkõige neid, mis puudutasid riigi kontrolli Xinanchemi üle ning selle äriühingu juhatuse ametisse nimetamist ja koosseisu.
- 19 Selles raamistikus märgiti vaidlustatud kohtuotsuse punktides 80–82, et nõukogu ja komisjon piirdusid üksnes sellega, et tuvastasid riigi kontrolli, tuginedes selle äriühingu aktsionäride jaotusele, ilma et nad oleksid seisukoha võtnud küsimuses, kuidas seda kontrolli praktikas kasutati või võidi kasutada, ja et tuleb analüüsida, kas sellise kontrolli tuvastamine tähendab tingimata „riigi märkimisväärset sekkumist” algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande tähenduses.
- 20 Sellega seoses on Üldkohus märkinud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 84 ja 85, et selle sätte sõnastusest nähtub selgelt, et riigi märkimisväärset sekkumist tuleb hinnata tulenevalt viisist, kuidas „äriühingud teevad otsused hindade, kulude ja sisendite kohta”. Sama sätte nõuab, et asjaomane tootja tõendaks, et tema otsused tehakse esiteks „vastusena turul toimuvale” ning teiseks „ilma riigi märkimisväärse sekkumiseta”. Seetõttu ei kujuta riigi tegevus, mis ei mõjuta neid otsuseid, endast „märkimisväärset sekkumist” selle sätte tähenduses. Arvestades selle sõnastust, eesmärki ja konteksti, ei saa mõistet „riigi märkimisväärne sekkumine” samastada igasuguse mõjuga ettevõtja tegevusele või seotusega ettevõtja otsustusprotsessiga, vaid seda tuleb mõista ametivõimude tegevusena, mis muudab need otsused turumajanduse tingimustega kokkusobimatuks.

- 21 Üldkohus järeldas viidatud kohtuotsuse punktis 88, et selle tingimuse eesmärk on kontrollida, kas asjaomaste eksportivate tootjate asjakohaseid otsuseid mõjutavad pelgalt ärilised kaalutlused, mis on omased turumajanduse tingimustes tegutsevale ettevõtjale, või neid moonutavad riigi juhitud majandusele omased kaalutlused.
- 22 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89 ja 90, et algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande tõlgendamisel ja kohaldamisel tuleb arvestada asjaoluga, et sealsamas nimetatud riike ei loeta turumajandusriikideks, ja seda hoolimata asetleidnud reformidest, ja et on õiguspärase, et nõukogu ning komisjon arvestavad sellise riigi tootja esitatud tõendite uurimisel asjaolu, et nimetatud ettevõtja on riigi kontrolli all.
- 23 Üldkohus lisas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 91 ja 92, et käesoleval juhul tuvastatud riigi kontroll sellisena ei ole siiski kokkusobimatu asjaomase ettevõtja poolt äriotsuste tegemisega vastavalt turumajanduse tingimustele. Nõukogu toetatud lähenemine, mis seisneb riigi kontrolli samastamises „riigi märkimisväärse sekkumisega”, välistab põhimõtteliselt riigi kontrolli all olevate äriühingute puhul TME seisundi tunnustamise ja seda olenemata konkreetsest kontekstist, milles need ettevõtjad tegutsevad, ning olenemata sellest, mis tõendeid nad on selle kohta esitanud.
- 24 Selles kontekstis leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 93, et nõukogu väited Xinanchemi juhatuse nimetamise ja koosseisu kohta ei võimalda toimikut arvestades seada kahtluse alla asjaolu, et riigi kontroll äriühingu üle jääb tavapärase turumehhanismide raamidesse.
- 25 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 97, et kuna riigi kontrolli kriteerium ei sisaldu otseselt algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimeses taandes seatud tingimuste seas ja kuna sellisest kontrollist üksi ei piisa, et tõendada selle sätte tähenduses „riigi märkimisväärset sekkumist”, siis on nõukogu lähenemine vastuolus korruga, mille ta ise kehtestas. Olles sama kohtuotsuse punktis 99 meelde tuletanud, et tõendamiskoormis lasub tootjal, rõhutas Üldkohus, et Xinanchem esitas erinevaid tõendeid, mida selle lähenemise tõttu peeti siiski asjakohatuks. Viidatud kohtuotsuse punktis 102 märgiti, et selles olukorras ei võimalda vaidlusaluse määruse põhjenduses 13 esitatud asjaolud õigustada nõukogu järeldust.
- 26 Seetõttu nõustus Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 Xinanchemi väidetega, mis puudutasid nõukogu hinnangut riigi kontrollile selle äriühingu üle ning äriühingu juhatuse nimetamisele ja koosseisule. Seevastu ei võtnud ta seisukohta küsimuses, kas selle äriühingu esitatud tõendid on piisavad, et asuda seisukohale, et algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimeses taandes esitatud tingimus oli täidetud, kuna selle hinnangu peavad andma nõukogu ja komisjon.
- 27 Oma analüüsi teises osas, mis asub vaidlustatud kohtuotsuse punktides 110–159, hindas Üldkohus seejärel väiteid, mis puudutasid vaidlusaluse määruse põhjendustes 14 ja 17 esitatud keeldumispõhjuseid (st neid, mis puudutavad ekspordihindade määramist).
- 28 Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 114–120 tagasi esimese etteheite, et algmääruse artikli 2 lõike 7 punkte b ja c on valesti tõlgendatud, leides, et ekspordimüük on oluline TME seisundi tunnustamise taotluse hindamiseks; seejärel hindas kohus sama otsuse punkti 139, et institutsioonid olid järeldanud, et riigil oli sellega seoses märkimisväärne kontroll selle äriühingu üle Hiina metalli-, mineraalide ja kemikaalide importijate ja ekspordijate kaubanduskoja (edaspidi „CCCMC”) poolse ekspordilepingute viseerimise mehhanismi kaudu. Lõpuks järeldas Üldkohus sama otsuse punktis 140,
- 29 Üldkohus meenutas esmalt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 137, et Xinanchem peab tõendama, et ekspordimüük oli kooskõlas turumajanduse tingimustes tegutseva ettevõtja tegevusega, ning täpsemalt, et tal oli vabadus otsustada ekspordihindade üle vastavalt puhtäriilistele kaalutlustele, ilma riigi märkimisväärse sekkumiseta. Seejärel märkis kohus sama otsuse punktis 139, et institutsioonid olid järeldanud, et riigil oli sellega seoses märkimisväärne kontroll selle äriühingu üle Hiina metalli-, mineraalide ja kemikaalide importijate ja ekspordijate kaubanduskoja (edaspidi „CCCMC”) poolse ekspordilepingute viseerimise mehhanismi kaudu. Lõpuks järeldas Üldkohus sama otsuse punktis 140,

et uurimise ajal selle äriühingu esitatud tõendeid arvestades tuli kontrollida, kas institutsioonid võisid asuda ilmset hindamisviga tegemata seisukohale, et põhjendus sellise mehhanismi kohta võimaldas tõdeda, et ettevõtja ei ole tõendanud selle tingimuse täitmist.

- 30 Sellega seoses järeldas Üldkohus esiteks vaidlustatud kohtuotsuse punktis 141, et Xinanchemi avaldustest, mida kinnitab CCCMC voldik ja EGA kiri, ilmneb, et kõnealune mehhanism kehtestati glüfosaadi tootjate algatusel, kes on valitsusvälise organisatsiooni CCCMC liikmed, eesmärgiga hõlbustada dumpinguvastaste õigusnormidega kooskõlla viimist ning kaitsta neid kaebuste vastu. Just sellest vaatepunktist lähtudes võttis Hiina valitsus meetmed, andes CCCMC-le õiguse viseerida lepinguid ja kontrollida ekspordihindu tollivormistuse jaoks.
- 31 Teiseks märkis Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 142, et nendest dokumentidest ja ühest CCCMC dokumendist nähtub, et hinna määrasid glüfosaadi tootjate rühma liikmed ise.
- 32 Kolmandaks sedastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 143–150, et Xinanchem esitas rea tõendeid – sealhulgas nii tema enda kui ka CCCMC avaldused ning ekspordimüügi lepingud ning arved – näitamaks, et asjaomane hind ei olnud uurimisperioodil kohustuslik ning et see äriühing võis vabalt määrata madalamad ekspordihinnad kui nimetatud rühma liikmed oli kehtestanud.
- 33 Üldkohus tuletas sellest vaidlustatud kohtuotsuse punktis 151, et need asjaolud võimaldasid tõendada, et ekspordilepingute viseerimise mehhanismi ei kehtestanud mitte riik, et hinna määrasid CCCMC liikmeteks olevad glüfosaadi tootjad ise ning et see ei piiranud tegelikult Xinanchemi eksporditegevust. Seega leidis kohus, et institutsioonid ei saa – ilma et oleks kahtluse alla seatud nende tõendite tõenduslik väärtus ja piisavus – ilmset hindamisviga tegemata jõuda järeldusele, et vaadeldava mehhanismi abil oli riigil märkimisväärne kontroll asjaomase toote hinna üle ning et selle mehhanismi puhul on tegemist „riigi märkimisväärse sekkumisega” algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande mõttes.
- 34 Seejärel märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 152–159, et institutsioonid ei olnud neid tõendeid ja avaldusi kahtluse alla seadnud, ja leidis, et institutsioonide hinnangust CCCMC rollile ei piisanud Xinanchemi poolt uurimise käigus esitatud tõendeid arvestades, et keelduda tunnustamast TME seisundit. Seetõttu nõustus kohus etteheitega, et nõukogu oli teinud selle äriühingu ekspordihindade määramise küsimuses ilmse hindamisvea.
- 35 Lõpuks märkis Üldkohus viidatud kohtuotsuse punktis 160, et mis puudutab nõukogu argumenti, et edu saavutamiseks oleks Xinanchem pidanud tõendama, et riigi märkimisväärse sekkumise osas on hindamisviga tehtud üldises järelduses, siis leiab Üldkohus, et isegi koostoimes ei õigusta need vaidlusaluse määruse põhjendused 13, 14 ja 17 TME seisundi tunnustamisest keeldumist. Kui Üldkohus oli meelde tuletanud oma järeldust, et institutsioonid ei võtnud enda analüüsis arvesse kõiki asjaasepuutuvaid elemente, mille see äriühing oli esitanud, märkis kohus, et taolised vead on tehtud ka nõukogu üldises järelduses.

Euroopa Kohtu menetluse ajal toimunud areng

- 36 EGA taotluse järel algatas komisjon 29. septembril 2009 läbivaatamise menetluse, kuna vaidlusalune määrus kaotas kehtivuse; komisjon palus kõigil asjasepuutuvatel ekspordivatel tootjatel, sh Xinanchemil temaga koostööd teha. Kuna vaidlustatud kohtuotsuse mõju arvestades ei olnud Xinanchemi arvates tal kohustust selles läbivaatamise menetluses osaleda, esitas see äriühing 30. detsembril 2009 Euroopa Kohtule ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, milles palus, et vaidlustatud kohtuotsuse mõju ei peatataks ajaks, kuni lahendatakse nõukogu esitatud apellatsioonkaebus tema vastu.

- 37 11. veebruaril 2010 võttis nõukogu vastu rakendusmääruse (EL) nr 126/2010 (ELT L 40, lk 1), millega pikendati ühe aasta võrra määrusega nr 1683/2004 Hiina Rahvabariigist pärit glüfosaadi impordi suhtes kehtestatud lõpliku dumpinguvastase tollimaksu peatamist. See pikendamine oli järg komisjoni 14. mai 2009. aasta otsusele 2009/383/EÜ, millega peatatakse Hiina Rahvabariigist pärit glüfosaadi impordi suhtes määrusega nr 1683/2004 kehtestatud lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 120, lk 20), millega peatamine oli määratud üheksaks kuuks.
- 38 Nõukogu võttis 13. detsembril 2010 vastu rakendusmääruse (EL) nr 1187/2010, millega lõpetatakse Hiina Rahvabariigist pärit glüfosaadi impordi käsitlev dumpinguvastane menetlus (ELT L 332, lk 31), millega alates selle jõustumisest 17. detsembril 2010 tunnistatakse kehtetuks selle impordi suhtes kehtestatud dumpinguvastased meetmed ja lõpetati seda impordi käsitlev menetlus.
- 39 Euroopa Kohtu president leidis 18. mai 2011. aasta määruses kohtuasjas C-337/09 P-R: nõukogu vs. Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, et pärast määruse nr 1187/2010 vastuvõtmist ei olnud enam vajadust otsustada ajutiste meetmete kohaldamise taotluse üle.

Poolte nõuded

- 40 Nõukogu ja komisjon paluvad Euroopa Kohtul:

- esimese võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja jätta rahuldamata Xinanchemi hagi vaidlusaluse määruse tühistamiseks,
- teise võimalusena saata kohtuasi Üldkohtusse tagasi, ja
- mõista mõlema kohtuastme kulud välja Xinanchemilt.

- 41 Xinanchem palub Euroopa Kohtul:

- esimese võimalusena jätta apellatsioonkaebus tervikuna vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena põhjendamatus tõttu rahuldamata,
- kolmanda võimalusena, kui Euroopa Kohus rahuldab apellatsioonkaebuse osaliselt või täielikult, kinnitada Üldkohtu otsus, mille kohaselt rikkusid institutsioonid kaitseõigusi, ja tühistada selle põhjal vaidlusaluse määruse artikkel 1 teda puudutavas osas, ja
- mõista kohtukulud välja nõukogult.

- 42 Audace palub Euroopa Kohtul lükata apellatsioonkaebuse esimene väide tagasi ja mõista kohtukulud välja nõukogult.

Apellatsioonkaebuse analüüs

- 43 Nõukogu esitab oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks kolm väidet, mis käsitlevad vastavalt seda, kuidas Üldkohus hindas esiteks vaidlusaluse määruse põhjenduses 13 esitatud keeldumispõhjuseid ja seega seda, mis mõju oli riigi osalemisel Xinanchemi kapitalis; teiseks algmääruse põhjendustes 14 ja 17 esitatud keeldumispõhjuseid ja seega CCCMC hallatavat ekspordilepingute viseerimise mehhanismi; ning kolmandaks nõukogu argumenti, et ei piisanud sellest, et neid põhjuseid eraldi kahtluse alla seada.

Vastuvõetavus

Määruse nr 1187/2010 vastuvõtmise tagajärjed

- 44 Pärast Euroopa Kohtu sellekohast kutset täpsustas nõukogu 25. jaanuari 2011. aasta kirjas, et ta jäi oma apellatsioonkaebuse juurde kahel põhjusel. Esiteks oleks apellatsioonkaebusest loobumine tähendanud, et vaidlusalune määrus oleks Xinanchemi suhtes tagasiulatava mõjuga tühistatud, samas kui aga apellatsioonkaebus rahuldataks, oleks see määrus olnud täiesti kehtiv kuni selle kehtetuks tunnistamiseni määrusega nr 1187/2010. Teiseks tekitas vaidlustatud kohtuotsus olulisi põhimõttelisi küsimusi seoses algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c tõlgendamisega, mille tagajärjed ulatuvad siinsest kohtuasjast kaugemale.
- 45 Pärast eespool viidatud kohtumääruse nõukogu *vs.* Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group kuulutamist palus Xinanchem 29. juuni 2011. aasta kirjas Euroopa Kohtul tunnistada, et apellatsioonkaebuse kohta on otsuse tegemise vajadus ära langenud. Ta leidis, et selline järeldus tuleb teha eelkõige nimetatud kohtumääruse punkti 44 alusel, mille kohaselt huvi lahendada õiguslikud küsimused, mis võivad tulevikus tekkida ajutiste meetmete kohaldamise taotluse aluseks olnud asjaga analoogsetes juhtumites, ei õigusta selle säilitamist.
- 46 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus võib tunnistada apellatsioonkaebuse vastuvõetamatuks, kui pärast Üldkohtu otsust tekkinud asjaolu tõttu on kadunud otsuse apellatsioonkaebuse esitajat kahjustav toime. Apellandi põhjendatud huvi eelduseks on, et apellatsioonkaebus peab selle esitajale tooma selle lõpptulemuse kaudu mingit kasu (19. oktoobri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-19/93 P: Rendo jt *vs.* komisjon, EKL 1995, lk I-3319, punkt 13; 25. jaanuari 2001. aasta määrus kohtuasjas C-111/99 P: Lech-Stahlwerke *vs.* komisjon, EKL 2001, lk I-727, punkt 18, ja 8. aprilli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-503/07 P: Saint-Gobain Glass Deutschland *vs.* komisjon, EKL 2008, lk I-2217, punkt 48).
- 47 Siiski tuleb märkida, et määruse nr 1187/2010 vastuvõtmine ei kõrvaldanud sugugi vaidlustatud kohtuotsusega nõukogule tekitatud tagajärgi.
- 48 Vaidlustatud kohtuotsusega tühistati vaidlusalune määrus Xinanchemi puudutavas osas tagasiulatava jõuga, mis tähendab, et välja arvatud juhul, kui Euroopa Kohus tühistab selle kohtuotsuse, loetakse, et määrus ei ole selle äriühingu suhtes mitte kunagi tagajärgi tekitanud. Seevastu tunnistab määrus nr 1187/2010 vaidlusaluse määruse kehtetuks alles oma jõustumise hetkest, st 17. detsembrist 2010.
- 49 Seega, kui Euroopa Kohus peaks nõukogu apellatsioonkaebuse rahuldama ja jätma vaidlusaluse määruse peale Üldkohtule esitatud Xinanchemi tühistamishagi sisuliselt rahuldamata, tähendaks see, et määrusel oleks liidu õiguskorras täielik mõju alates selle vastuvõtmisest 24. septembril 2004 kuni selle kehtetuks tunnistamiseni 17. detsembril 2010. Seega ei ole vaidlust selles, et apellatsioonkaebus võib nõukogule selle lõpptulemuse kaudu mingit kasu tuua.
- 50 Olukord erineb seega põhimõtteliselt sellest, mille alusel tehti eespool viidatud kohtumäärus nõukogu *vs.* Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, sest viimast iseloomustas asjaolu, et Xinanchemi esitatud põhjused oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluse säilitamiseks olid lakanud olemast alates hetkest, kui määrus nr 1187/2010 jõustus, nii et selle taotluse põhjuseks olid nüüdseks vaid huvi lahendada esitatud õigusküsimused, mis võiksid tulevikus analoogsetes juhtumites tekkida, ja hüpoteetiline risk, et komisjon võiks tulevikus otsustada algatada uuesti Hiinast pärit glüfosaadi importi käsitlev dumpinguvastane menetlus (vt viidatud kohtumääruse punktid 39–48).

- 51 Tuleb veel lisada, et ei ilmne ka, et määruse nr 1187/2010 vastuvõtmine oleks lõpetanud pooltevahelise vaidluse ja et seetõttu oleks apellatsioonkaebuse ese ära langenud (vt analoogia alusel eelkõige 1. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-498/01 P: Siseturu Ühtlustamise Amet vs. Zapf Creation, EKL 2004, lk I-11349, punkt 12, ja 21. detsembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-27/09 P: Prantsusmaa vs. People's Mojahedin Organization of Iran, EKL 2011, lk I-13427, punkt 48).
- 52 Nimelt väitis nõukogu jätkuvalt, et ta oli õigustatud keelduma Xinanchemi TME seisundi tunnustamisest ja et vaidlusalust määrust oleks tulnud sellele äriühingule kohaldada kuni määruse kehtetuks tunnistamise kuupäevani.
- 53 Eelnevast tuleneb, et apellatsioonkaebus ei ole määruse nr 1187/2010 vastuvõtmise tõttu muutunud vastuvõetamatuks.

Teised esitatud vastuvõetamatuse põhjused

- 54 Xinanchem väidab, et apellatsioonkaebus on vastuvõetamatu, kuna nõukogu vaidlustab Üldkohtu poolt faktide kohta tehtud järeldused ja tõenditele antud hinnangud, toomata välja selle kohtu toime pandud õigusnormi rikkumist.
- 55 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et ELTL artiklist 256 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust tuleneb, et ainult Üldkohus on pädev esiteks fakte tuvastama ja teiseks fakte hindama. Üksnes siis, kui faktide tuvastamise sisuline ebaõigsus tuleneb talle esitatud toimiku materjalidest või kui nende asjaolude toetuseks esitatud tõendeid on moonutatud, kujutavad see tuvastamine ja hinnang õigusküsimusi, mida Euroopa Kohus apellatsioonkaebuse raames võib kontrollida. Seevastu on Euroopa Kohus ELTL artikli 256 alusel pädev kontrollima nende faktide õiguslikku kvalifikatsiooni ja Üldkohtu poolt neist tuletatud tagajärgi (vt selle kohta eelkõige 16. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-440/07 P: komisjon vs. Schneider Electric, EKL 2009, lk I-6413, punktid 103 ja 104, ja 29. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-352/09 P: ThyssenKrupp Nirosta vs. komisjon, EKL 2011, lk I-2359, punktid 179 ja 180 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 56 Apellatsioonkaebuse esimeses väites heidab nõukogu Üldkohtule ette seda, et ta tõlgendas algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimest taanet ekslikult ja selle tõlgenduse põhjal kvalifitseeris valesti vaidlusaluses määruses esile toodud faktid, eelkõige asjaolu, et Xinanchem oli *de facto* riigi kontrolli all, ja luges neid fakte ebapiisavaks, et pelgalt nende alusel tõendada „riigi märkimisväärse sekkumise” olemasolu selle sätte tähenduses, ja seega ebapiisavaks, et keelduda nimetatud äriühingule TME seisundi tunnustamisest, ilma äriühingu esitatud tõendeid arvestamata.
- 57 See väide puudutab seega mitte Üldkohtu faktide tuvastamist või tõendite hindamist, vaid ühe õigusnormi tõlgendamist ja kohaldamist asjaoludele, mida nõukogu oli tuvastanud.
- 58 Mis puudutab apellatsioonkaebuse teist väidet, siis käsitleb see eelkõige asjaolu, et kuna Üldkohus tuvastas nõukogu ja komisjoni ilmse hindamisvea selles, kuidas nad hindasid CCCMC hallatud ekspordilepingute viseerimise mehhanismi, siis see kohus eiras nende institutsioonide ulatuslikku kaalutusõigust kohaldada algmääruse artikli 2 lõike 7 punktis c esitatud kriteeriume. Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 33, siis küsimused, kui kaugele ulatub liidu pädevate institutsioonide kaalutusõigus keeruliste majanduslike olukordade hindamisel ja kuhu tuleb sellega seoses tõmmata liidu kohtu kontrolli piirid, on õigusküsimused, mida Euroopa Kohus saab apellatsioonkaebuse raames hinnata.
- 59 Apellatsioonkaebuse kolmanda väite osas tuleb märkida, et nõukogu viitab selle põhjenduseks samadele õigusnormi rikkumistele, mille Üldkohus väidetavalt esimese ja teise väite raames toime pani. Seetõttu saab käesoleva kohtuotsuse punktides 56–58 esitatud kaalutlusi kohaldada ka kolmandale väitele.

- 60 Lisaks viitab Xinanchem apellatsioonkaebuse vastuvõetamatusele ka seetõttu, et nõukogu kavatses peale suruda oma tõlgenduse algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande kohta, nagu ta kohaldas seda haldusmenetluses ja kaitses Üldkohtu menetluses, kuigi viimane selle tõlgenduse hukka mõistis. Apellatsioonkaebus kujutab seega Üldkohtule juba esitatud argumentide pelka kordust.
- 61 Sellega seoses piisab märkimisest, et kui apellant vaidlustab liidu õiguse tõlgendamise või kohaldamise Üldkohtu poolt, võivad esimeses astmes analüüsitud õiguslikud küsimused apellatsioonimenetluses uuesti arutusele tulla. Nimelt, kui apellatsioonkaebuse esitaja ei saaks oma apellatsioonkaebust juba Üldkohtus kasutatud argumentidega sel viisil põhjendada, kaotaks apellatsioonimenetlus osaliselt oma mõtte (vt 23. aprilli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-425/07 P: AEPI vs. komisjon, EKL 2009, lk I-3205, punkt 24, ja 29. juuli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-54/09 P: Kreeka vs. komisjon, EKL 2010, lk I-7537, punkt 43).
- 62 Eelnevast lähtuvalt tuleb apellatsioonkaebus tunnistada vastuvõetavaks.

Sisulised küsimused

Esimene väide, mis käsitleb Xinanchemi kapitalis riigi osaluse mõju

– Poolte argumendid

- 63 Nõukogu ja komisjon väidavad, et Üldkohus tõlgendas ekslikult algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande mõistet „riigi märkimisväärne sekkumine”, leides, et taoline sekkumine ei tulene automaatselt asjaolust, et riiki esindavad aktsionärid võisid aktsiate jaotuse tõttu Xinanchemi kontrollida.
- 64 Esiteks oleks selline väide vastuolus nimetatud sätte sõnastusega ja kõrvaldaks iseseisva kriteeriumi nõude, et ei tohi esineda riigi märkimisväärset sekkumist. Teiseks ei vastaks see tõlgendus mõiste „märkimisväärne” tavalisele tähendusele, mis viitab riigi sekkumise astmele, mitte aga selle liigile või mõjule. Kolmandaks on see vastuolus nõudega tõlgendada algmääruse artikli 2 lõike 7 punkte b ja c kitsalt, kuna tegu on erandiga. Neljandaks eirab Üldkohtu tõlgendus asjaolu, et nimetatud sätet tuleb tõlgendada algmääruse artikli 9 lõiget 5 silmas pidades ja et TME seisundit ei saa anda tootjale, kes ei vasta isegi individuaalse kohtlemise võimaldamise tingimustele. Viiendaks viiks Üldkohtu tõlgendus tõendamiskoormise ümberpööramiseni ja rakendamatute tulemusteni.
- 65 Xinanchem ja Audace leiavad, et nõukogu ja komisjoni esitatud argumendid ei ole põhjendatud ja et Üldkohus lükkas õigustatult tagasi nende institutsioonide pakutud tõlgenduse, kuna see viiks selliste tingimuste kehtestamiseni, mis läheksid kaugemale algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimeses taandes esitatutest.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 66 Esmalt tuleb märkida, et algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti a kohaselt määratakse erandina sama artikli lõigetest 1–6 mitteturumajanduslikest riikidest pärineva impordi puhul normaalväärtus reeglina kolmandas turumajandusriigis kehtiva hinna või arvestusliku väärtuse alusel. Selle sätte eesmärk on vältida mitteturumajanduslikes riikides kehtivate hindade ja kulude arvessevõtmist, kuna seal ei ole need parameetrid turujõudude tavapärane tagajärg (vt 29. mai 1997. aasta otsus kohtuasjas C-26/96: Rotexchemie, EKL 1997, lk I-2817, punkt 9, ja 22. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-338/10: GLS, punkt 20).

- 67 Siiski määratakse selle artikli lõike 7 punkti b kohaselt eelkõige Hiinast pärinevat importi käsitlevates dumpinguvastastes uurimistes normaalväärtus kooskõlas algmääruse artikli 2 lõigetega 1–6, kui ühe või mitme uuritava tootja põhjendatud nõuete alusel ning vastavalt sama lõike 7 punktis c sätestatud kriteeriumidele ja menetlustele on näidatud, et nimetatud tootja või tootjate puhul toimub samasuguse toote valmistamine ja müük turumajanduse tingimustes.
- 68 Määruse nr 905/98 põhjendustest 4 ja 5 ilmneb, et see lisati algmääruse artikli 2 lõike 7 punktidesse b ja c asjaolu tõttu, et eelkõige Hiinas aset leidvad reformid on selle riigi majandust põhjalikult muutnud ning viinud turumajanduse tingimustes tegutsevate äriühingute tekkeni, nii et selles riigis ei valitse enam majandusolud, mis tingisid võrdlusriigi meetodi süstemaatilise kasutamise.
- 69 Kuna aga nendele reformidele vaatamata ei kujuta Hiina Rahvavabariik endast endiselt turumajanduslikku riiki, mille ekspordile kohalduksid automaatselt algmääruse artikli 2 lõigetes 1–6 kehtestatud tingimused, peab sama artikli lõike 7 punkti c alusel iga tootja, kes soovib, et talle neid reegleid kohaldatakse, esitama viimati nimetatud sättes täpsustatud piisavad tõendid, et ta tegutseb turumajanduse tingimustes.
- 70 Nõukogu ja komisjon peavad hindama, kas asjaomase tootja esitatud tõendid on piisavad näitamaks, et artikli 2 lõike 7 punktis c esitatud kriteeriumid on täidetud, et tunnustada ettevõtja TME seisundit, ja liidu kohus kontrollima, kas sellisel hindamisel ei ole tehtud ilmset hindamisviga (vt 2. veebruari 2012. aasta otsus kohtuasjas C-249/10 P: Brosmann Footwear (HK) jt vs. nõukogu, punkt 32).
- 71 Vaidlust ei ole selles, et käesolevas asjas jäeti Xinanchemi TME seisundi tunnustamise taotlus rahuldamata üksnes seetõttu, et ta ei olnud tõendanud, et ta täidab algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimeses taandes esitatud kriteeriumi, kusjuures komisjon luges teised kriteeriumid täidetuks.
- 72 Artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande kohaselt peab tootja esitama piisavad tõendid, et näidata, et otsused hindade, kulude ja sisendite, sh näiteks toorainete, tehnoloogia- ja tööjõukulude, toodangu, müügi ja investeeringute kohta tehakse vastusena turul pakkumise ja nõudmise osas toimuvale ilma riigi märkimisväärse sellekohase sekkumiseta ning et kulutused tähtsamatele sisenditele peegeldavad turuväärtusi.
- 73 See säte kehtestab niisiis esiteks kahekordse tingimuse seoses tootja teatud kaubandusotsustega ning teiseks ühe tingimuse seoses tähtsamatele sisenditele tehtud kulutustega.
- 74 Nii nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 39, ei esitanud komisjon ühtegi vastuväidet seoses tingimusega, et kulutused tähtsamatele sisenditele peavad peegeldama suures osas turuväärtusi. Seega puudutab pooltevaheline erimeelsus üksnes seda, kuidas tõlgendada ja kohaldada nimetatud kahekordset tingimust, mille kohaselt peab tootja tegema otsused hindade, kulude ja sisendite kohta vastusena turul toimuvale ja ilma riigi märkimisväärse sellekohase sekkumiseta.
- 75 Täpsemalt seavad nõukogu ja komisjon kahtluse alla selle, kuidas Üldkohus tõlgendas selle kahekordse tingimuse teist poolt, väites sisuliselt, et riigi kontroll, nagu seda on kirjeldatud vaidlusaluse määruse põhjenduses 13, võrdub automaatselt algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande tähenduses „riigi märkimisväärse sekkumisega”. Järelikult, vastupidi sellele, mida leidis Üldkohus, oli nõukogul ja komisjonil nende sõnul alust keelduda Xinanchemi TME seisundi tunnustamisest, võtmata arvesse selle äriühingu esitatud tõendeid näitamaks, et tema otsused hindade, kulude ja sisendite kohta olid tehtud nimetatud kahekordset tingimust arvestades.
- 76 Nõukogu märkis vaidlusaluse määruse põhjenduses 13, et kuigi enamik Xinanchemi aktsiaid kuulus eraisikutele, oli see äriühing riigi kontrolli all riigi omandis mitteolevate aktsiate hajususe tõttu ning selle tõttu, et riigile kuulub suurim aktsiapakk. Samas põhjenduses täpsustatakse, et lisaks nimetatakse juhatus riiki esindavate aktsionäride poolt ning enamik juhatuse liikmeid on riigiametnikud või riigi osalusega äriühingute ametnikud.

- 77 Viimase järelduse osas märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 94 ja 95 (ilma et nõukogu või komisjon oleks sellele vastu vaieldud), et mis puudutab esiteks juhatuse nimetamist puudutavat väidet, siis ilmneb toimikust, et see käsitleb asjaolu, et eraisikutele kuuluvate aktsiate hajususe tõttu kontrollivad riiki esindavad aktsionärid üldkoosolekut, kes valib juhatuse liikmed, nii et praktikas otsustavad need aktsionärid juhatuse koosseisu. Mis puudutab teiseks väidet, et suurem osa juhatuse liikmeid olid riigiametnikud või riigi osalusega äriühingute ametnikud, siis märkis Üldkohus, et see tugines samuti pelgale asjaolule, et Xinanchem oli riigi kontrolli all, ja eelkõige asjaolule, et üheksast juhatuse liikmest kolm olid selle äriühinguga seotud töösuhte või teenuste osutamise lepingu kaudu.
- 78 Tuleb märkida, et muu hulgas leidis Üldkohus õigustatult vaidlustatud kohtuotsuse punktides 98 ja 107, et riigi kontrolli, nagu siinses asjas välja toodi, ei saa põhimõtteliselt samastada algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande tähenduses „riigi märkimisväärse sekkumisega” ning et see ei saa järelikult vabastada nõukogu ja komisjoni kohustusest võtta arvesse asjaomase tootja esitatud tõendeid, mis puudutavad tema tegutsemise konkreetset faktilist, õiguslikku ja majanduslikku konteksti.
- 79 Nimelt nähtub algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande sõnastusest selgelt, et sellega ei peeta silmas igat laadi riigi sekkumist tootvates ettevõtjates, vaid üksnes selliseid sekkumisi, mis puudutavad nende ettevõtjate otsuseid hindade, kulude ja sisendite kohta.
- 80 Lisaks näitab mõiste „sekkumine” kasutamine, et ei piisa, kui riik võib omada teatud mõju neile otsustele, vaid see tähendab tõhusat sekkumist neisse.
- 81 Lisaks peab sekkumine tootja hindasid, kulusid ja sisendeid puudutavatesse otsustesse olema „märkimisväärne”. Seega ei ole vaidlust selles, et algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimene taane võimaldab teatud ulatuses riigi sekkumist neisse otsustesse, nagu möönavad ka nõukogu ja komisjon.
- 82 Seda, kas riigi sekkumine nendesse otsustesse on märkimisväärne või mitte, tuleb hinnata selle sätte eesmärgi alusel, milleks on tagada, et tootja tegutseb turumajanduse tingimustes, ja eelkõige, et temal tekkinud kulud ja tema küsitavad hinnad tulenevad turujõudude vabast toimimisest. Riigi sekkumist, mis ei suuda oma laadilt ega mõjult muuta tootja otsuseid hindade, kulude ja sisendite kohta kokkusobimatuks turumajanduse tingimustega, ei saa järelikult lugeda märkimisväärseks.
- 83 Käesolevas asjas tuleb märkida, et selline riigi kontroll, mille need institutsioonid esile tõstsid eelkõige vaidlusaluse määruse põhjenduses 13, ei ole oma laadilt kokkusobimatu turumajanduse tingimustega. Lisaks, ehkki asjaolu, et aktsiate jaotus võimaldas riiki esindavatel aktsionäridel (kuigi need olid vähemusaktsionärid) *de facto* kontrollida Xinanchemi aktsionäride üldkoosolekut ja seega ka juhatust, andis tõepoolest riigile teatud mõju selle äriühingu üle, ei tähenda see siiski, et riik sekkus tegelikult ja pealegi veel märkimisväärselt äriühingu otsustesse hindade, kulude ja sisendite kohta. Selline sekkumine ei tulene automaatselt ka asjaolust, et osa selle äriühingu juhtidest on äriühinguga seotud töö- või teenuste osutamise lepingute kaudu.
- 84 Lisaks tuleb märkida, et vaidlusaluse määruse põhjendus 13 isegi ei viita riigi sekkumisele Xinanchemi neisse otsustesse, vaid selles tunnistatakse üksnes, et riik mõjutab ja kontrollib seda äriühingut märkimisväärselt.
- 85 Kuna kõnealuses põhjenduses 13 esitatud asjaolud ei välista seega lõplikult, et Xinanchem teeb oma otsused hindade, kulude ja sisendite kohta vastusena turul pakkumise ja nõudmise osas toimuvale ilma riigi märkimisväärse sellekohase sekkumiseta, siis pidid nõukogu ja komisjon hindama, kas selle äriühingu poolt esitatud asjaolud olid piisavad, et tõendada, et ta täitis algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimeses taandes esitatud kahekordse tingimuse.

- 86 Üldkohus märgib vaidlustatud kohtuotsuse punktides 90 ja 98, et oli õiguspärane, et nõukogu ja komisjon arvestavad nende tõendite hindamisel selles valdkonnas neil oleva ulatusliku kaalutusõiguse kasutamisel asjaolu, et riik kontrollib Xinanchemi äriühinguõiguse tähenduses. Nimelt õigustab mitteturumajandusliku riigi puhul asjaolu, et selles riigis asutatud äriühing on riiki esindavate aktsionäride *de facto* kontrolli all, tõsiseid kahtlusi seoses küsimusega, kas selle äriühingu juhtkond on piisavalt sõltumatu riigist, et teha hindasid, kulusid ning sisendeid puudutavaid otsuseid autonoomselt ja vastusena turul toimuvale.
- 87 Siiski – nagu märkis Üldkohus muu hulgas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 99, 100 ja 107 ning nagu kinnitas nõukogu otsesõnu Euroopa Kohtus toimunud kohtuistungil – jätsid nõukogu ja komisjon omalt poolt algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimesele taandele antud tõlgendusele tuginedes hindamata Xinanchemi esitatud tõendid, neid seega eirates.
- 88 Apellatsioonkaebuse esimese väite põhjenduseks esitatud argumendid ei sea kahtluse alla eespool esitatud kõnealuse sätte tõlgendust, mis vastab sisuliselt sellele, mille põhjal Üldkohus tegi oma analüüsi.
- 89 Sellega seoses tuleb märkida, et viidatud artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande tõlgendamine nii, et riigi kontroll, nagu seda on kirjeldatud vaidlusaluse määruse põhjenduses 13, ei võrdu automaatselt selle sätte tähenduses „riigi märkimisväärse sekkumisega”, ei kõrvalda tingimust, et tootja peab hindasid, kulusid ja sisendeid puudutavad otsused tegema ilma sellise sekkumiseta.
- 90 Nimelt, isegi kui tootja tegi need otsused üksnes vastusena turul toimuvale, on selle tingimusega vastuolus see, kui tunnustatakse tootja TME seisundit olukorras, kui riik sekkus märkimisväärselt turujõudude vabasse toimimisse. Sellega seoses tuleb meenutada, et TME seisundit võib ettevõtjale omistada üksnes siis, kui temal tekkinud kulud ja tema küsitavad hinnad tulenevad vabast pakkumisest ja nõudlusest. Olukord ei ole selline, kui näiteks riik sekkub vahetult teatud toorainete või tööjõu hindadesse. Isegi kui tootja lähtub sellises olukorras turul toimuvast, et teha hindasid, kulusid ja sisendeid puudutavaid otsuseid, ei võimaldaks riigi sellekohane märkimisväärne sekkumine järeldada, et sellise tootja puhul kehtivad peamiselt turumajanduse tingimused. Nimetatud sättes esitatud kahekordse tingimuse teine osa on seega nii riigi *de facto* kontrolli all olevate ettevõtjate kui ka kõigi teiste tootjate puhul selle kahekordse tingimuse esimesest osast sõltumatu.
- 91 Samuti ei pööra selline tõlgendus sugugi ümber tõendamiskoormist, mis lasub tootjal vastavalt vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 35 ja 99 ning käesoleva kohtuotsuse punktidele 70 ja 85. Lisaks, ehkki see tõlgendus kohustab nõukogu ja komisjoni tõepoolest arvestama – isegi sellises olukorras, nagu on siin käsitletud – selle tootja esitatud tõendeid ja neid hindama nõutud hoolsusega, et määrata kindlaks, kas need tõendid on piisavad, et näidata, et ettevõtja täitis nimetatud kahekordse tingimuse, jätab see puutumata nende institutsioonide ulatusliku kaalutusõiguse nimetatud tõendite hindamisel.
- 92 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 84–88, ei saa nende institutsioonide lähenemist õigustada ka vajadus tõlgendada algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c sama määruse artikli 9 lõike 5 teise lõigu alusel sellisel konkreetsel juhul, kui ettevõtja, kelle aktsiatest enamus kuulub eraõiguslikele isikutele, on siiski riigi *de facto* kontrolli all.
- 93 Mis puudutab lõpuks argumenti, et algmääruse artikli 2 lõike 7 punktid b ja c on oma laadilt erandid, siis tuleb märkida, et kitsa tõlgenduse nõue ei saa õigustada seda, et institutsioonid tõlgendavad ja kohaldavad seda sätet viisil, mis on selle sõnastuse ja eesmärgiga vastuolus.
- 94 Kõigist eelnevatest kaalutlustest tuleneb, et apellatsioonkaebuse esimene väide tuleb põhjendamatusena tõttu tagasi lükata.

Apellatsioonkaebuse teine väide, mis käsitleb ekspordilepingute viseerimise mehhanismi

– Poolte argumendid

- 95 Oma teise väitega märgivad nõukogu ja komisjon, et Üldkohus ületas oma kohtuliku kontrolli piire, järeldades, et need institutsioonid on teinud ilmse hindamisvea, kui nad hindasid CCCMC poolt hallatavat ekspordilepingute viseerimise mehhanismi. Nad leiavad nimelt, et nende järeldus, mille kohaselt see mehhanism kujutas endast riigi märkimisväärset sekkumist Xinanchemi toodete ekspordihindade kehtestamisse, ei ületanud neile algmääruse artikli 2 lõike 7 punktis c esitatud kriteeriumide kohaldamise hindamiseks antud ulatuslikku kaalutlusõigust.
- 96 Nõukogu ja komisjon väidavad eeskätt, et Üldkohtu järeldus, et CCCMC on valitsusväline organisatsioon ja et selle liikmed kehtestasid hindade ja miinimumhindade süsteemi, ei ole asjassepuutuv ja on lisaks ekslik. Ükski tõend ei näita, et CCCMC liikmeks olevad äriühingud tegutsesid turumajanduse tingimustes. Vastupidi, see, et 39-st Hiina tootjast üksnes 2 olid esitanud taotluse TME seisundi tunnustamiseks, kujutab endast asjaolu, et enamik nendest tootjatest ei tegutsenud sellistes tingimustes. Seega tuleb eeldada, et CCCMC toimingud kujutavad endast sellise organi toiminguid, mis tegutseb riigi juhitud majanduse põhimõtete kohaselt, ja et see hindade kontrollisüsteem kujutab endast üksikute eksportijate vabaduse piirangut, mis tugineb kaalutlustele, mis ei kuulu turumajanduse juurde. Lisaks kinnitab seda järeldust asjaolu, et Hiina tolliasutused lubavad eksporti üksnes siis, kui CCCMC on ekspordilepingu viseerinud.
- 97 Lisaks, vastupidi sellele, mida leidis Üldkohus, järeldasid nõukogu ja komisjon õigustatult, et Xinanchemi esitatud tõendid tema ekspordihindade kohta ei olnud asjassepuutuvad. Nimelt näitasid need tõendid üksnes seda, et esinesid eksporditehingud, mida CCCMC oli viseerinud ja mille hind oli miinimumhinnast väiksem. Siiski ei piisanud neist tõenditest, et lükata ümber asjaolu, et olemasolev süsteem võimaldas CCCMC-l kontrollida ekspordihindu. Eelkõige ei anna asjaolu, et teatud eksport toimus hinnaga, mis oli miinimumhinnast madalam, mingit teavet sellest, kas muud eksporti selliste hindadega keelati. Üldkohtu aluseks võetud kaalutus, et institutsioonid peavad hindama hinnapraktikat, et määrata kindlaks, kas selline süsteem, mida käsitleti siinses vaidluses, piiras tegelikult eksportijate võimet ekspordihinnad iseseisvalt kehtestada, tähendaks mitte üksnes seda, et tõendamiskoormis pööratakse ümber, vaid muudaks nende institutsioonide jaoks tõendamise võimatuks, kuna nad ei suudaks praktiliselt kunagi esitada tõendit riigi tegelikust osalemisest hindade kehtestamise protsessis.
- 98 Xinanchem väidab, et isegi kui apellatsioonkaebuse teine väide on vastuvõetav, ei ole see põhjendatud.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 99 Üldkohus hindas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 141–150 Xinanchemi esitatud tõendite sisu ja tuvastas seejärel sama kohtuotsuse punktis 151, et need asjaolud võimaldavad tõendada, et ekspordihindade viseerimise mehhanismi ei kehtestanud mitte riik, et hinna määrasid CCCMC liikmeteks olevad glüfosaadi tootjad ise ning et see ei piiranud tegelikult Xinanchemi eksporditegevust. Kohus tuletas sellest, et nõukogu ja komisjon ei saanud – ilma et oleks kahtluse alla seatud nende tõendite tõenduslik väärtus ja piisavus – jõuda ilma ilmset hindamisviga tegemata järeldusele, et vaadeldava mehhanismi abil oli riigil märkimisväärne kontroll asjaomase toote hinna üle ning et selle mehhanismi puhul on tegemist „riigi märkimisväärse sekkumisega” algmääruse artikli 2 lõike 7 punkti c esimese taande mõttes.
- 100 Nõukogu ja komisjon ei viita ka, et Üldkohus oleks moonutanud fakte vaidlustatud kohtuotsuse punktides 141–151 tehtud kõnealuse hindamise ja faktiliste järelduste osas. Lisaks ei vaidle need institutsioonid vastu sellele – nagu Üldkohus märkis viidatud otsuse punktides 152–155 –, et nad ei olnud kahtluse alla seadnud nende tõendite tõenduslikku väärtust ja piisavust.

- 101 Lisaks tuleb täpsustada, et Üldkohus ei järeldanud sugugi, et need tõendid olid tõendusliku väärtusega ja näitasid õiguslikult piisavalt, et CCCMC ei olnud Xinanchemile peale surunud tema glüfosaadi ekspordihinda. Vastupidi, Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 151–155 otsesõnu, et oli õigustatud, et nõukogu ja komisjon seavad nende tõendite tõendusliku väärtuse ja piisavuse kahtluse alla.
- 102 Mis puudutab komisjoni argumenti, et see asjaolu, et CCCMC-l oli võimalus keelduda viseerimast ekspordilepinguid, kui võrdlushinnast ei peetud kinni, kujutab esmapilgul piisavat tõendit sekkumisest hindade kehtestamisse, siis tuleb märkida, et institutsioonid ei saa piirata oma hinnangut analüüsiga olukorrast üksnes sellisena, nagu see „esmapilgul” paistab, kui tootja esitab tõendeid, mis võivad nimelt seda hinnangut kõigutada.
- 103 Lisaks ei ole Üldkohus – vastupidi sellele, mida väidavad nõukogu ja komisjon – sugugi ümber pööranud tõendamiskoormist, kui ta järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 157, et nendel institutsioonidel oli siinses asjas kohustus CCCMC poolt hallatud ekspordilepingute viseerimise mehhanismi hinnates arvesse võtta Xinanchemi esitatud tõendeid, mis võisid näidata, et see mehhanism ei tekitanud tõelisi piiranguid eksporditegevusele.
- 104 Nimelt tuleb märkida, et ehkki nõukogu ja komisjon ei pea tõendama, et CCCMC poolt hallatud ekspordilepingute viseerimise mehhanism viib tegelikult riigi märkimisväärse sekkumiseni ekspordihindu puudutavatesse otsustesse, on neil institutsioonidel siiski hea halduse põhimõtte alusel kohustus hoolikalt ja erapooletult hinnata tootja esitatud tõendeid ja võtta nõuetekohaselt arvesse kõiki asjassepuutuvaid tõendeid, kui nad hindavad selle mehhanismi mõju kõnealuse tootja otsustele tema ekspordihindade kohta.
- 105 Üldkohus ei järeldanud käesolevas asjas mitte seda, et nendel institutsioonidel oli kohustus tõendada, et nimetatud mehhanism tegelikult piirab Xinanchemi suutlikkust kehtestada oma ekspordihinnad, vaid üksnes seda, et nad ei hinnanud Xinanchemi esitatud tõendeid viisil, mis vastaks eelmisest punktist tulenevale kohustusele.
- 106 Sellega seoses tuleb märkida, et majanduslike, poliitiliste ja õiguslike olukordade keerulisuse tõttu, mida nad ühise kaubanduspoliitika ja iseäranis kaubanduse kaitsemeetmete valdkonnas uurima peavad (27. septembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-351/04: IKEA Wholesale, EKL 2007, lk I-7723, punkt 40; 28. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-389/05: AGST Draht- und Biegetechnik, EKL 2008, lk I-1057, punkt 33; 11. veebruari 2010. aasta otsus kohtuasjas C-373/08: Hoesch Metals and Alloys, EKL 2010, lk I-951, punkt 61, ja 16. veebruari 2012. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-191/09 P ja C-200/09 P: nõukogu ja komisjon vs. Interpipe Niko Tube ja Interpipe NTRP, punkt 63), on neil institutsioonidel sellise hinnangu raames ulatuslik kaalutusõigus ning nad võivad arvesse võtta kõiki neile kättesaadavaid kaudseid tõendeid, et hinnata, kas Xinanchemi esitatud tõendid olid veenvad ja piisavad, et hajutada kahtlust, et sellel äriühingul ei olnud nimetatud mehhanismi tõttu vabadust kehtestada oma ekspordihindu. Lisaks, nagu märkis ka Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 36, kui jääb kahtlus, kas algmääruse artikli 2 lõike 7 punktis c sätestatud tingimused on täidetud, siis ei saa TME seisundit tunnustada.
- 107 See ulatuslik kaalutusõigus ei vabasta aga institutsioone kohustusest võtta nõuetekohaselt arvesse tootja esitatud kõiki asjassepuutuvaid tõendeid. Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus on juba märkinud, et juhul kui institutsioonidel on selline kaalutusõigus, siis omab liidu õiguskorraga haldusmenetlustes antud tagatiste järgimine veelgi kesksemat tähtsust (vt 21. novembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-269/90: Technische Universität München, EKL 1991, lk I-5469, punkt 14, ja 6. novembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-405/07 P: Madalmaad vs. komisjon, EKL 2008, lk I-8301, punkt 56).
- 108 Kõigi eelnevate kaalutluste põhjal tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis käsitleb nõukogu ja komisjoni üldise järelduse kehtivust

- 109 Kolmandas väites peab nõukogu silmas vaidlustatud kohtuotsuse punkti 160, milles Üldkohus leidis, et vaidlusaluse määruse põhjendustes 13, 14 ja 17 esitatud põhjused TME seisundi tunnustamisest keeldumiseks ei saanud isegi koostoimes põhjendada sellist keeldumist, kuna eraldivõetult iga põhjenduse osas tuvastatud vead kahjustavad samuti üldist järeldust, milleni institutsioonid sellega seoses on jõudnud. Esitamata konkreetseid argumente piirdub nõukogu üksnes väitega, et Üldkohus on selles järelduses teinud sama vea, mille ta on teinud oma järeldustes, mille kohta on esitatud apellatsioonkaebuse esimene ja teine väide.
- 110 Kuna tuvastati, et kumbki nendest väidetest ei ole põhjendatud, ja kuna nõukogu ei esitanud oma kolmanda väite põhjenduseks ühtegi konkreetset argumenti, tuleb ka see kolmas väide tagasi lükata.
- 111 Seetõttu tuleb apellatsioonkaebus tervikuna jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 112 Kodukorra artikli 122 esimene lõige sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Xinanchem ja Audace on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja nõukogu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamisega seotud kohtukulud mõista välja nõukogult.
- 113 Viidatud artikli 69 lõike 4 esimese lõigu alusel kannab komisjon, kes on menetlusse astuja esimeses kohtuastmes, ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud, kaasa arvatud ajutiste meetmete kohaldamisega seotud kohtukulud välja Euroopa Liidu Nõukogult.**
- 3. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad